

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FEL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

A közalkalmazott

Regények, novellák és színművek tárgya legtöbbször humoros, ritkán reális beállításban; inkább úgy ismerjük, mint vaskalapos számembert, mint rövidlátó aktamolyt és csak ritkán vet a sajtó és az irodalom laterna magikája egy-egy tévedt sugarat belső, emberi életére is; állandó téma és mégis ismeretlen: a közalkalmazott.

Egy modern állami életet élő társadalom minden gondja, baja, ügye, eseménye, terve, munkája, főleg a munkája az ő vállára nehezedik, tízezrek helyett kell gondolkoznia, százazrekről gondoskodnia és milliókért dolgoznia poros, füstös, szűk irodájában szorong, akták tengerében, a papirhullámokból észrevétlenül szivja mellére az életét évekkal megrövidítő mérget, háta asztala fölé görbül, szeme a tébolyító rubrikákra mered, szorgalmasan serceg a tolla és dolgozik, mindig csak dolgozik: a közhivatalnok.

Dolgozik és nem beszél. A fórumon nem halljuk a hangját, piaci politizálásba nem elegyedik, újságból olvas csak az országgló nagyok háborújáról, amely pedig minden fegyverét az ő munkájából szerzi, minden ígérését az ő munkájára alapítja, pártja nincsen, politikai elvek fölött nem ér rá gondolkozni, mert dolgoznia kell a — közért.

Ahány rendszer változás csak volt, ahány forradalmi és ellenforradalmi alakulás csak uralomra került, mind elsősorban a közalkalmazottak sorsának javítását, illetményeinek rendezését, nyugdíjának emelését, gyermekeiről való gondoskodást, állása tisztelésének emelését ígérte meg, de még egyik sem teljesítette ígérését, mert nem ért rá — országmentő nagy munkájában.

Országos, nagy rendszerváltozások idején megtörténik az a ritka eset, hogy a poros, füstös, szűk irodákban egy pillanatra nem sercegnék a tollak, kiegyenesedik a görnyedt hát, egymásra néz a sok fáradt szem és egyet gondol sok-sok fáradt ember: Hátha! Hátha most, talán mégis sorra kerülünk!

Azután elmúlik egy nap, két nap, sok nap — a napok olyan könnyörtelenül tudnak elmúlni — és az akták szaporodnak, a hát egyre görbébb, a szem mindig fáradtabb s a remény

továbbra is csak remény marad. De rendületlenül és becsülettel, változatlan szorgalommal, kitartással, lelkiismeretesen és hűen, utolsó lehelletig dolgozik a közalkalmazott.

Teljes sötétségben

A politikai helyzet bizonytalansága tovább tart

A politikai helyzet alakulásáról a mai napon semmiféle autentikus értesítés sem érkezett. A fővárosban egvedül megjelenő újság a kormány Reggeli Hírek című lapja, szeptember 8-iki hétfői számában öles tudósításokat közöl Friedrich miniszterelnök dunántúli kirándulásáról, továbbá arról az agitációról, amelyet a kormány a saját érdekében folytat, de szót sem közöl azokról az akciókról, amelyeket a kormányon kívül álló politikai körök a kibontakozás érdekében folytatnak. Éppen így nem emlékezik a lap arról sem, hogy mi a sorsa a kormány jegyzékének, melyet augusztus 27-ikén küldött a budapesti entente-misszióknak és egyidejűleg az entente legfőbb tanácsának.

Ilyen körülmények között tovább tart a teljes tájékozatlanság és bizonytalanság, amelyet ellenőrizhetetlen hírek még növelnek. Ma például híre járt, hogy az entente válasza, melyet a Friedrich-kormány augusztus 27-iki jegyzékére küldött a szövetségi katonai bizottságnak, tulajdonképpen nem is arra van szánva, hogy azt a Friedrich-kormányval közöljék, mert további felvilágosításokat kíván s így magát a tulajdonképeni döntést még nem foglalja magában. Természetesen ezt a hírt is fentartással kell fogadni.

Csak szabadon választott nemzetgyűlés kormányával lehet békét kötni

Bukarest, szept. 9. A „Vitorul“ szerint a „Le Temps“ írja:

A József főherceg visszavonulását kényszerítő szövetségesek egyuttal olyan helyzetet akartak teremteni, hogy ne legyen többé se reménye, se bátorsága visszatérni. Idézi erre nézve Washingtonnak La Fayette-

tehez szóló szavait: „Bármely nemzet tetszése szerint választhatja meg a maga kormányformáját, azzal a feltétellel azonban, hogy ne sértsen semmi jogot és ne legyen veszélyes valamely más országra nézve.

József főherceg visszavonulásával még nincs biztosítva Középeurópa békéje. Meg kell változtatni Magyarország szociális helyzetét is. A latifundumokat meg kell szüntetni, mivel a világháború előidézését a Tisza téle feudális kormányok előmozdították. Ezután még az marad hátra, amit a legfőbb tanács is kimondott a főhercegnek adott válaszában: a magyar néppel tartós békét kötni. Ezt viszont csak egy szabadon választott magyar nemzetgyűlés kormányával lehet elérni.

Megállapították Románia határait

Bukarest, szept. 8. Az Adverul liberális körökből úgy értesül, hogy Nagyrománia határait a békekonferencia már megállapította és egészen bevégezték a tárgyalásokat a román követelések felől.

Bukarest, szept. 8. Liberális körökből származó értesülés szerint Bratianu megkapta a békekonferenciától a jóváhagyást arra nézve, hogy a transitó-forgalom kérdésének

A román hadseregparancsnokság rendelete

1919. szept. 10. számú rendelettel
Mélyrehatással.

1. Vétkeznek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz számdékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen módon közölni híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkesek a katonai bírak által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő börtönrre és 2000 lei pénzbüntetésre ítéltetni, amikor a fenti vétkeskedési és árulás-szándékkal tört a háború esetén érvényes bűrt fognak végrehajtani.

szabályozása elhalasztassék a választások utáni időre és pedig azért, hogy már a megválasztott parlament határozzon e nagyfontosságú kérdésben.

Katonailag megszállott területek főparancsnoksága.

Körrendelet.

A katonailag megszállott területen az utazás szabályozására a következőket rendeljük el:

1. A katonailag megszállott területek belsejében, vagyis a Tiszától kiindulva Vásárosnaményig, azután Szatmár- és B. harmeznek nyugati határáig, a kovácszhazi és nagylaki járások nyugati határáig, egészen Bégaig (5 km. Nagylaktól nyugatra); tehát ezen határok, valamint innen a Maros és Tisza vonala között eső területen az utazás következőképpen lesz megengedve:

a) Minden egyes járás területén egyik községből a másikba illetőségi igazolvánnyal lehet utazni, kiállítva a községi hatóság, vagy rendőrség által, amelyik a felelősséget vállalja azon személyért, amelyik utazik.

b) Egyik járásból a másikba való utazásnál az utazási igazolványok a községi hatóság vagy rendőrség által állítatnak ki és láttamoztatva legközelebbi térszolgálati, vagy katonai hatóság által.

c) Egy vármegye egész területén a vármegyei főispáni hivatal által kiállított és a katonailag megszállott területek parancsnokságának katonai kiküldöttje által láttamozott utazási igazolvánnyal lehet csak utazni.

d) Egyik vármegyéből a másikba és az egész katonailag megszállott területen való utazásra, az utazási igazolványok a főispáni hivatalban lesznek kiállítva és a hadtestparancsnokságok (hírszerző iroda) által láttamoztatva.

e) A Tisza balpartjáról annak jobbpartjára szóló utazási igazolványok csak az ezredparancsnokságoknál magasabb rangú parancsnokságok által állítatnak ki és csak azoknak a birtokosoknak, akiknek a Tisza jobbpartján birtokuk van, a 8181. számú utazási rendeletre vonatkozó szolgálati függelékkel való körrendelet 7-ik pontja értelmében.

Azoknak, akik ilyen utazási igazolványt kívánnak, okmányokkal kell bizonyítani, hogy birtokuk van a Tisza jobbpartján fekvő helységek határain.

2. Budapestre és a Tisza jobbparti területeire való utazásra az utazási igazolványok csak a körrendelet alapján és új rendelkezésig csak a katonailag megszállott területek főparancsnoksága által lesznek kiállítatva.

3. Keletre a demarkációs vonalon keresztüli a szabad utazási engedélyek csak a katonailag megszállott területek főparancsnoksága által állítatnak ki a 8181. számú rendelet 5-ik §-ának d) pontja értelmében.

4. A szabad utazási jegyeknek 8181. számú rendeletben jelzett minta szerint kell kiállítva lenniük, amely világosan feltünteti az utazni akaró egyén polgári foglalkozását, hova és mennyi időre utazik.

5. A láttamozást az ezen rendeletben közölt hatóságok által ellátott bélyegzessel és aláírással kell eszközölni.

6. Ezen területekre szóló utazási jegyek érvénye nem terjedhet tovább 30 napnál és csak egy utazásra (oda és visszajövetel) érvényes.

7. Állandó utazásra szóló jegyek nem állítatnak ki, csak különleges esetben és csak a katonailag megszállott területek főparancsnoksága által.

8. Azon személyek, akik egy olyan helységbe érkeznek, ahol térszolgálati hatóság létezik, jelentkeznők kell láttamozás végett, nem tekintve azt, hogy ott maradnak-e vagy sem.

9. Visszatámaszra szóló jegyeket láttamoztatni kell az elindulás előtt azon parancsnokságnál, amelyiknek jogában van engedélyt kiállítani azon területre, ahová utazik a rendelet 1-5-ös pontja szerint.

10. A debreceni térszolgálati hatóságnak jogában van újabb rendelkezésig utazási engedélyt egész Hajdumegyére kiadni.

11. Az utazási engedély érvénye-

sítésére az utazni kívánóknak a következő okmányokkal kell bírniuk:

a) Egy kérvény, amelyben kimutatja a nevét, polgári foglalkozását, korát, nemzetiségét, lakhelyét, az utazás célját és a helységet ahová utazni akar.

b) Egy szavatossági igazolvány, kiadva a községi hatóság által (előjáróság, vagy főispáni hivatal) mellyel az a hatóság igazolja, hogy ismeri mint olyant, akki semmivel sem fogja a román állam és hadsereg érdekeit sérteni. Egyszermind a község ebben felelősséget vállal az illető egyénért oly esetre, ha a román hatóságok arról értesülének, hogy a garantált egyén megsejtette a román állam és hadsereg érdekeit, aláveti magát mindazon büntetéseknek ez esetben az illető község, amelyek ki fognak vetni Magától értődik, hogy ezen felelősség nem mentesíti azért az illető személyt a büntetésektől.

c) Egy azonossági bizonyítvány, amely a személy azonosságát mutatja.

d) Az első pont d) bekezdésénél és a 2 és a 3-ik pontban feltüntetett utazásért az utazni kívánóknak két arcképes fényképet kell elhozniuk, az egyik az utazási igazolványra ragasztva, a másikat az utazó kérvényére, amely szavatossági bizonyítvánnyal együtt azon katonai hatóságnál marad, amely kiadja vagy láttamozza az engedélyt.

Debrecen, 1919. szept. 1-én.

A katonailag megszállott területek főparancsnoka:

Michaescu, kormányzó tábornok.
Alimanescu, vezérkari főnök.

Tilos a gabona és az élelmiszerek kiszállítása a város és a megye területéről

A főispán leirata a hatóságokhoz

Rásó István főispán, hogy a város és a megye lakosságának az élelmezési körzeten belül gabonával és élelmiszerekkel való ellátását biztosítsa, lépéseket tett Michaescu kormányzó-tábornoknál, aki a főispán óhajához képest rendelkezéssel intézkedett a főispán előterjesztéseinek végrehajtásáról.

A kormányzó-tábornok rendelete alapján Rásó István főispán a következő leiratot intézte Debrecen város polgármesteréhez, az összes megyei polgármesterekhez, a rendőrséghez, a községi előjáróságokhoz, az államvasutak üzletvezetőségéhez és a csendőrszárnyparancsnoksághoz:

Tábornok ur által folyó hó 2-ikán kiadott parancs szerint rendelem:

Mindazokat, akik a parancsnokság írásbeli engedélye nélkül Debrecen város és Hajdumegye területén gabonát, vagy bármi más élelmicikket akarnak beszerezni, még azokat is, akiknek a kormányzótanácstól van engedélyük, le kell tartóztatni és kiserettel Debreczenbe a katonai parancsnoksághoz be kell hozatni, az általuk esetleg beszerzett gabonát vagy más élelmi cikket és az igazolványokat is el kell kobozni és a helyi hatóságnak átadni.

Minden előforduló ilyen esetről jelentés teendő Debreczen város polgármesterének és ha ez a vármegye területén történik, az alispánnak.

Rendelem továbbá, hogy minden Nagyváradra irányított szállítmányról jelentés teendő a parancsnoksághoz és az indító állomás szerint Debreczen pol-

gármesterének vagy Hajdumegye alispánjának.

Az államvasutak üzletvezetőségét és a csendőrszárnyparancsnokságot felhívom, hogy alkalmazottaikat megfelelően kitanítsák és utasítsák.

Denikin győzelme Déloroszországban

15.000 bolsevik fogoly a tamborvi csatában. — Petljura csapatai Wolhyniában előnyomulnak. — Kolceag elvesztette Omskot

Varsó, szept. 9. A nagy főhadiszállásról jelentik: A bolsevikiek elleni egész fronton, amely 350 kilométer hosszú, teljes csend uralkodik, a front kelet-wolhyniai szakaszát kivéve, ahol a lengyel csapatok Petljura tábornok ukrán hadseregének balszárnyát támogatják az orosz bolsevikiek elleni előnyomulásban. Az utóbbi napokban az ukrán csapatok is jelentékenyen előrehaladtak s az orosz bolsevikieket 50 kilométernél hosszabb vonalon visszaverték.

Varsó, szept. 9. Denikin tábornok seregei tovább üldözik az orosz bolsevikiek megvert csapatait. Már bevették Tambowot, ahonnan Dél-Oroszország összes vörös gárdáit élelmeztek és ellátták lőszerrel és fegyverrel. A Tambow előtti nagy csatákban az orosz bolsevikieknek igen nagy veszteségük volt. Ez alkalommal Denikin tábornok csapatai 15.000-nél több foglyot ejtettek, egy 20.000 emberből álló divízió kivül, amely eddig nem volt a fronton és amely azonnal megadta magát. Ezt a 20.000 embert szülőföldjükre küldik, mert bebizonyították, hogy még nem harcoltak a bolsevikiek szolgálatában és erőszakkal szorították be őket. Denikin tábornok csapatainak előőrsei Koslowig nyomultak előre, ahol a bolsevista déli front főhadiszállása van.

Stockholm, szept. 8. Hel-singforsból jelentik, hogy a bolsevista Oroszországot rettenetes éhínség fenyegeti. Az orosz parasztok ugyanis kijelentették, hogy nem termelnek többet, mint amennyi nekik kell, mert nem tűrhetik, hogy a természetbőllet a bolsevik biiztosok érdekében pénzért lefoglalják.

Berlin, szept. 9. A szibériai bolsevik főparancsnokság hivatalos jelentése közli, hogy a vörös gardák Kolceag admirális csapatainak főparancsnokságát kivetették Omskból, ahová a vörös gardák bevonultak. A bolsevik csapatok hír szerint egészen Vladivosztokig előnyomultak. Kolceag csapatai Omskon tul elsáncolták magukat és a bolsevikiek további támadásait várják. Kolceag helyzete nagyon kedvezőtlen.

A Spartacousok ellen

Berlin, szept. 9. A német kormány tolytatja igen szigorú intézkedéseit a spartakisták és a független szocialisták ellen, hogy a spartakisták újabb felkelését lehetetlenné tegye. — Mindezeket Noske hadügyminiszter javaslatára foganatosítják, aki bizik csapatainak hűségében.

A magyarok képvisellete a romániai parlamentben

Nagyszebenből jelentik: Egész Erdélyben megkezdődtek a választási előkészületek, annak dacára, hogy a hadiállapot folytán nincsen kilátás választási közdelemre. A helyzet természetesen a román nacionalista párt kezében van, amely Maniu elnöklete alatt reorganizálva és Goga Oktávián tényleges vezetése mellett, valószínűleg igen sok képviselőt fog a parlamentbe küldeni.

Még eddig nem történt meg a választókerületek beosztása. Az egyedüli szempont, amit állítólag tekintetbe vesznek a választókerületek beosztásánál, az egyes nemzetiségek képviselőinek helyes elosztása lesz, hogy kisebbségek számuk arányában képviselést nyerjenek. Valószínű, hogy a magyaroknak 20-25 képviselőjük lesz: Csik, Udvarhely és Háromszék megyében, valamint Biharmegye egyes kerületeiben. A szászoknak Szebenben, Medgyesön és Segesváron mintegy hat nyolc képviselőjük lesz. Ami a szocialistákat illeti, valószínűleg eredményeket fognak elérni Petrozsényban a nyugati hegyekben és a Bánátban Resiczan.

Nagyszebenből jelentik: A vizaknai és felvinci járás köldött-sége jelent meg tegnap Maniu Gyulánál, a kormányzótanács elnökénél és felajánlotta neki a felvinci járás mandátumát. Maniu megköszönte a bizalmat és kijelentette, hogy készséggel elfogadja a mandátumot, határozott választ azonban nem adhat, mivel csak a központi intézőbizottság jogosult ebben dönteni.

Ölcöség Németországban

Németországban az árak esnek, még pedig igen gyorsan. Igaz, hogy a drágaság leküzdésére számos és energikus rendszabályt léptettek életbe. A tejadag megállapításán kívül a német kormány Berlinben és a többi nagy centrumokban népkonyhákat állított föl. Nehány nap óta ezeknek a nyilvános éttermek látogatóinak száma állandóan csökken. Berlin közepén, a Friedriech strassen levő vendéglőben, amelyet 300 ember részére állítottak fel, néhány nap óta alig husz ember fordul meg. A kormány elhatározta a vendéglő megszüntetését és ezzel körübelül tíz ilyen helyiség megszünteti működését. Mi az oka ennek a csodának? Egyszerűen az árak csökkenése, amely a fűszükségleti cikkekben már körülbelül ötven százalékra tehető. Hivatalosan jelentik a blokád párisi

igazgatósá fontja ha nyolc má fontja 11 márkára fontja 2- áresésa gy te és esol Bajoros jelentősel 30 pfenni márká. helyzet a ahol a p mig a t márkába A ruhá sokkal esett. Pá risnyát e kapni. M hárisnya Dé mint ter jelen vulni fog kötése le raktarak méter sz talát. Biztos dása a- nak Né tos, ho lounak benne é jának a

Miért A pé

Hossz féle elő ruhabe nek na látható hogy elől eb elzárkó ség k helyezk jóformr ebben elsősor mazott lása s tette a Ami hogy évbén hogy külön pénzbe ban n radt állam fel a Kis három lett v igazg képer minté jöved a val méhé léséb két n akart intéz a kö miatí nak kölcs rece Mi mási rése kölcs siken zetet fölvé ban,

igazgatóságának, hogy a vaj fontja harminckettőről tizen-nyolc márkára szállt le. A hus fontja 11 és 8.20-ról 5 és 4.50 márkára szállt le. A gyümölcs fontja 2-3 márka. Jelentős az áresés a gyarmatárakban (kakaó te és csokoládé) is.

Bajorországban az áresés még jelentősebb. Ott a tojás darabja 30 pfenning, vaj kilója 8-10 márka. Ugyancsak ilyen a helyzet a halkereskedelemben, ahol a ponty fontja 2.50 márka, míg a tengeri halak 1-1.50 márkába kerülnek.

A ruházati cikkek ára még sokkal nagyobb mértékben esett. Pár hónappal ezelőtt harisnyát egyáltalán nem lehetett kapni. Ma jóminőségű gyapot harisnya párja 8-10 márka. De mint a közlekedési miniszter jelenti, a helyzet még javulni fog, mert a béke megkötése lehetővé teszi a katonai raktárakban őrzött 47 millió méter szövet forgalomba hozatalát.

Biztos, hogy a blokádfeloldása a főoka ennek a javulásnak Németországban. De biztos, hogy a nyilvános hatalomnak szintén nagy része van benne és ezzel jó organizációjának adta tanujelét.

Miért kósik a ruhasegély?

A pénz előteremtésének nehézségei

Hosszas vajadás, sok különféle előkészület előzte meg a ruhasegély előteremtésének napirendre tűzését. Előrelátható volt, bizonyos volt, hogy a ruhasegély kifizetése elől ebben az évben sem lehet elzárkózni, mégis a tehetetlenség kényelmes álláspontjára helyezkedve, az illetékes körök jóformán semmit sem tettek ebben a kérdésben, míg az elsősorban érdekelt közalkalmazottak egyöntetű állásfoglalása sürögösen aktuálisá nem tette a ruhasegély ügyét.

Amikor már bizonyos volt, hogy a ruhasegélyt ebben az évben is kikell utalni, kiderült, hogy az állampénztár üres, de különösen erre a célra nincsen pénze. A kényszer helyzet azonban már meg volt s nem maradt más hátra, minthogy az állampénztár kölcsönt vegyen fel a ruhasegély kifizetésére.

Kiszámítás szerint erre a célra három és fél millió koronára lett volna szükség. A pénzügyigazgatóság ezt az összeget olyképen akarta előteremteni, hogy mintegy másfél millió korona jövedelmet vett számításba, ami a vallásalapok birtokai jövedelméből és a dohányárak emeléséből folyik be, a hiányzó két milliót pedig kölcsönként akarta felvenni a helyi pénzügyintézetektől. A városi tanács a kölcsön céljának fontossága miatt teljes készséggel hajlandóan nyilatkozott arra, hogy a kölcsönt az állam mellett Debrecen városa is garantálja.

Mi történt azonban? A remélt másfél millió jövedelem elérése kilátástalan, a két millió kölcsönből pedig nagynehezen sikerült a debreceni pénzügyintézeteknél egy millió koronát fölvenni. Tévedés lenne azonban, ha azt hinnék, hogy ez

az egy millió korona legalább alapul szolgált a ruhasegély kiutalására. Mihelyt az egy-millió kölcsön felvétele biztosítva volt, a pénzügyigazgatóság kijelentette, hogy az állampénztár annyira üres, hogy az elsőjén esedékes katonai fizetéseket, vagyis a tényleges állomány katonai személyek illetményeit és a többi katonai természetű kiadásokat nem képes fedezni, a pénzügyigazgatóság tehát kénytelen az egy millió koronát elsősorban ezeknek a fizetéseknek a kiutalására fordítani.

A ruhasegély előteremtésére tehát szerencsésen visszajutott kiindulási állapotába, elvben meg van a ruhasegély, pénz azonban nincs a kiutalására. Kétségtelen, hogy az állampénztár a legnagyobb nehézségekkel küzd, kétségtelen, hogy azoknak a jövedelmeknek, amelyek az állampénztár elsősorú bevételi forrásai, egy igen jelentős része bedugult, de kétségtelen az is, hogy az állampénztárnak, illetve a pénzügyigazgatóságnak módja és alkalmá volt nem is olyan régen, hogy egy kolombusz-tojásszerű, radikális esz-

közzel segítsen legalább is a legsúlyosabb, legfontosabb és leg sürögösebb kérdésben, a közalkalmazottak illetményeinek zavartalan kiutalásának kérdésében.

Ha a pénzügyigazgatóság, nem is olyan régen, azzal a kijelentéssel, hogy az állampénztár elegendő pénz fölött rendelkezik, nem temeti el a szükségpénznek a teljes és gyors megvalósulás előtt álló tervét, akkor ma nem kellene a fejét hiába törnie azon a feleletet parancsoló kérdésen, hogy mi-hől teremti elő a ruhasegély előteremtéséhez szükséges összeget.

Mert, bármi történt is eddig, akármilyen indoklás is vezette a pénzügyigazgatóságot eddigi magatartásában, ruhasegély előteremtésére azonnal és egyetemesen aktuális marad mindaddig, amíg — és pedig rövidesen — a megnyugtató megoldás módjára rá nem hibáznak.

Valószínű, hogy a város már a legközelebbi napokban elhatározó lépést tesz, hogy a ruhasegély ügyét a kátyúból, amelyben megrekedt, kirántsa.

Barthou a garanciák szigorítását követeli Németországgal szemben

A németek 463 milliárdot fizetnek Franciaországnak 36 év alatt.

Páris, szept. 8. A kamara folytatta a békeszerződés vitáját.

Barthou határozottan a békeszerződés ratifikálása mellett nyilatkozott. A békeszerződés előnye — mondta — biztosok, de az előnyök által nyújtott garanciák elégtelenek és bizonytalanok és ezért azt kéri, hogy alkalmazzák teljes szigorral azokat s hogy Franciaország vigyázzon magára. Kéri a tanács elnökét, ismertesse azoknak a pontoknak az értelmezését, amelyek a népek szövetsége tartalmaz és nyilatkozzék a segítségnyújtás feltételeiről, amelyet az Egyesült Államok és Nagybritánia fognak szükség esetén Franciaországnak nyújtani. Megvan-e pontosan határozva a nyújtandó katonai segítség feltételei, mit tartalmaznak azok és egyetért-e azokkal nemcsak Belgium, hanem Olaszország is, amelyhez most bennünket ösztönöz barátság köti. Végül megállapítja, hogy a szövetségesek politikája nem ellenkezik a népek szövetségével, melyben Wilson elnök a békeszerződés határozott garanciáit fektette le.

Bouillon emelkedett ezután szólásra és kijelentette, hogy nem szavazza meg a békeszerződést, mert Franciaország után ebben a háborúban erejéhez mérten a lehető legtöbbet nyújtotta, most nem kapja meg a békeszerződésben az érdemelt kompenzációt. Mi szövetségesekhez arányítva nem élvezhetjük a győzelem előnyeit, amely pedig bennünket jogosan megillet.

Bouillon ezután szigorú kritika alá vette azokat a formákat, amelyek mellett a béketárgyalások folytak és kijelentette, hogy erkölcsi kényszer az, amely őt a békeszerződés elleni szavazásra készteti, mert erős meggyőződése az, hogy más tárgyalások mellett Franciaország jobb feltételeket ért volna el. Bouillon élesen szemérem hányt a kormányának és a francia diplomáciának, hogy nem mutattak mást, mint gyengeséget.

Bedovce képviselő a szerződés jóváteremtésének záradékát tette éles kritika tárgyává, mert a záradék rendelkezései nem csökkentik lényegesen Franciaország terheit. Köz pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy Németország harminchat éven belül kamatokkal együtt 463 milliárdot fizet egyedül Franciaországnak. (M. T. I.)

Svab állam készül

Bukarest, szept. 9. Az Orient írja: A »Neue Badische Zeitung« jelenti, hogy a bádeni nagyhercegségben és Württembergben mozgalom indult meg annak érdekében, hogy a két állam egy nagy svab állam alakítása végett egyesüljön.

Schnitze Gévernitz nemzetgyűlési képviselő Friburgen Brigatben demokrata választói előtt egy beszédet mondott, amelyet élesen megtapsoltak.

»Ez az állam, mondta, az általában levő alsórajna-melleki rajnai állam társa lenne s a birodalom rosszul tenné, ha vétóval érne, mert ha a lakosság fölismerte érdekeit, semminemű berlini tiltakozás se fogja visszatartani a birodalomtól való elszakadástól.«

A rajnai köztársaság

Bécs, szept. 9. Berlinből jelentik: A nemrég alapított rajnai köztársaság elnöke most azzal foglalkozik, hogy a rajnai tartományokban felkelést szervezzen a német kormány ellen. A német kormány minden szükséges intézkedést megtett a Rajna jobbpartján, hogy Dorten dr-t megakadályozza a birodalom nyugalmának újabb megzavarásában.

Szövetségi szerződés Belgium és Franciaország között

Páris, szept. 9. A francia és belga diplomáciai köröknek a két állam közt kötendő szövetség érdekében folytatott tárgyalásai befejezést nyertek s az új szerződés szövegét legközelebb a francia parlament elé terjesztik ratifikálás végett. A szövetségi szerződés szerint Belgium és Franciaország kötelezik magukat, hogy azonnal egész hatalmukkal egymás segítségére lépjenek, ha egyik vagy másik államot a németek indokolatlanul megtámadnák.

Wilson agitációs körútja

Páris, szept. 9. New Yorkból jelentik: Az elnök belátta, hogy a szenátus ellen csupán híveivel együtt nem folytathat eredményes küzdelmet és ezért máris közútra indult, hogy az amerikai népet meggyőzze a német békeszerződés ratifikálásának szükségéről. Wilson Ohio államban kezdte meg körútját.

A szenátus ellenzéki pártjának főemberei tegnapelőtti gyűlésükön elhatározták, hogy mindendé, ahová Wilson elmegy, szónokokat küldenek és agitálni fognak Wilson politikája ellen. A közvélemény nagy érdeklődéssel várja ennek az érdekes küzdelemnek a kifejlődését, amely végeredményében az amerikai lakosság akaratának felismerésére vezet.

Pershing

örökös tábornok

New York, szept. 9. Washingtonból jelentik: Az amerikai képviselőház megbizta Wilson elnököt, hogy Pershing tábornokot hazája érdekében tett nagy szolgálatai elismeréséül az amerikai hadsereg örökös tábornokává nevezze ki. A szenátus a napokban meg fogja erősíteni a megbízatást.

12 Zeppelin megsemmisítettek a németek

Páris, szept. 8. Ama hatvan Zeppelin közül, amelynek átadása a békeszerződés Németországot kötelezte, tizenkettőt a németek az átadás előtt megsemmisítettek. A békekonzferencia szigorú vizsgálatot követel ebben az ügyben és a bűnösök kiadását kívánja.

A német püspökök az exosaszarért

Róma, szept. 9. A Fuldában összegyűlt német püspökök tegnap kérényt küldtek a pápához, akit arra kérnek, járjon közben minden befolyásával a szövetségeseknél, hogy mondja-

nak le arról a szándékukról, hogy Vilmos excsászárt törvénytörvény elé állítsák.

Angliából hazamennek a német foglyok.

Lyon, szept. 9. A főtanács határozata alapján megkezdődött a német foglyok hazaszállítása úgy Angliából, mint Franciaországból. Az első ezer ember szeptember hó 2-án már át is lépte a német határt. Anglia hajlandó akár egyszerre is hazaküldeni egész német hadifogolytáborát, ha a németek elegendő hajóteret bocsátanak rendelkezésre.

Románia és Bulgária

Bukarest, szept. 9. Kotehut Viktor őrnagy, Wilson kiküldötte, aki a Románia és Bulgária közti béketárgyalások közvetítésével van megbízva, Bukarestbe érkezett és tegnap hosszasan érkezett Bratinau miniszterelnökkel. Azt hiszik, hogy Wilson kiküldöttejének missziója nemcsak a Románia és Bulgária közti tárgyalások közvetítése, hanem ennél messzebb terjed.

A gyógyszerárak éjjeli ügyelete

A debreceni gyógyszerárak a következő sorrendben tartanak éjjeli ügyeletet:

Szerda: Nap — Ferenc József-u. 3., Arany Egyszaru — Kossuth-u. 8., Isteni Gondviselés — Homokkert-u. 109., Bocskay — Czegléd-u. 22., Arany Sas — Hatvan-u. 60.

Csütörtök: Kigyó — Ferenc József-u. 33., Arany Annyal — Ferenc József-u. 50., Reménység — Csapó-u. 18., Magyar Korona — Péterfia-u. 10., Nádor — Sz. Anna-u. 66.

Péntek: Nap — Ferenc József-u. 3., Kossuth Lajos — Ferenc József-u. 30., Csillag — Árpád-tér 1., Arany Sas — Hatvan-u. 60.

Szombat: Megváltó — Ferenc József-u. 18., Muraközy — Hunyadi-u. 5., Bocskay — Czegléd-utca 22., Csokonai — Mester-utca 43.

Vasárnap: Reménység — Csapó-utca 18., Arany Egyszaru — Kossuth-u. 8., II. Rákóczi — Külvásár-tér 1., Isteni Gondviselés — Homokkert-u. 109.

Hétfő: Kigyó — Ferenc József-u. 33., Arany Annyal — Ferenc József-u. 50., Nádor — Sz. Anna-u. 66., Csokonai — Mester-utca 43., Magyar Korona — Péterfia-u. 10.

HIREK.

— **A magyar hadügyminiszter kérte az első igazoló eljárást maga ellen.** A tiszteknek a forradalmi idők óta tanusított magatartásának felülbíráása végett elrendelt igazoló eljárás megindítását első sorban Schnetzer Ferenc tábornok kérte maga ellen. Az igazoló bizottság az eljárást lefolytatta s a hadügyminisztert igazoltnak jelentette ki.

— **A református egyház illetményei.** Baltazár Dezső dr. püspök átiratilag kérte Rásó István főispánt, intézkedjék az iránt, hogy az egyházi személyek, hivatalok és intézmények az eddigi megállapítás szerinti illetményeiket akadálytalanul megkapják továbbra is az állampénztártól. A főispán a püspök kérésének megfelelően intézkedett.

— **Lesz cukor Debrecenben.** Debrecen cukor szükségletének kielégítése végett a debreceni kereskedők tárgyalásokat folytatnak bukaresti cukornagykereskedőkkel. Ha a fenforgó nehézségeket sikerül elhárítani, úgy a régóta tartó cukorinség megszűnik és minden kereskedő elegendő cukorkészletet kap. Eppen ezért egyes kereskedők eljárása, hogy cukorra előleget és előjegyzéseket vesznek fel, helytelen és felesleges.

— **Eljegyzés.** Zoldán Lenke urleány és Benedek Lajos (Debrecen) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Malónya József géptulajdonos (nem gépészmérnök, mint tévesen közöltük) eljegyezte Veress Mancika urleányt.

Fried Zoltán Nyíregyháza eljegyezte Halász Rózsit Nyírbátorból. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Az erdélyi fa.** Aradról jelentik: Az erdőtrösztöt eddig a budapesti Fabank Rt. képezte. Ebben az összes pesti és bécsi nagybankok és a magyar erdőbirtokosok képviselve vannak. Most a kormányzótanács Brassó székhellyel egy új fabankot akar alapítani. Az alapítókét 100 millió koronára tervezik, amely kétezer korona névértékű részvényekből fog állani. A román állam maga negyven millió koronát jegyezne. A bank altruisztikus alapokon fog működni s rövid időn belül egy milliárd korona haszonra számít. Addig is, amíg ez az erdélyi Fabank megalakul, a kormányzótanács zár alá helyezte az összes tüzfakereskedőket és erdőbirtokosokat a közüzemek részére harmincezer vaggon tüzfá szállítására kötelezte, vaggonként ezerhatszáz koronás áron.

— **Az utazási igazolványok kiállítási díja.** Rásó István főispán kezdeményezésére a városi tanács elhatározta, hogy a rendőrségen kiállított és az utazási igazolványok megszerzéséhez szükséges azonosítási és szavatossági bizonyítványok kiállításáért mérsékelt díjat szed és pedig úgy az azonosítási, mint a szavatossági bizonyítvány kiállításáért egy-egy koronát. A díj szedését in-

dokoltta teszi, hogy az igazolványokhoz szükséges nyomtatványok beszerzésére és az alkalmazott nagy személyzet fizetése a városra súlyos anyagi terheket ró.

— **Carnegie hagyománya Lloyd Georgenak.** Párisból táviratozzák: Lloyd George kijelentette barátai előtt, hogy azt az évi 10,000 dollárt, melyet Carnegie, a nemrég elhunyt amerikai milliárdos hagyományozott neki, elfogadja és jótékony célokra fordítja.

— **Tilos zsemlet, kiflit és peracet készíteni.** A közéletmezesi ügyosztály közli: A zsemle, killi és perac készítése és árusítása kihágást képez s mint ilyen a rendőrség szigoruan ellenőrzi s a kihágást elkövetőket bünteti.

— **Lótulajdonosok figyelmébe.** A városi tanács felhívja a lótulajdonosokat, hogy összes lovaikat (herélt, kanca, ménék és csikók) az alábbi sorrendben vezetessék a rekviráló bizottság elé:

Szeptember hó 11-én csütörtökön reggel 7 órára a Baromvásártérre, Kösélyszeg, Czucz, Elep, Kis- és Nagyhegyes és Ondódon levő összes lovakat.

Szeptember hó 12-én pénteken reggel 7 órára szintén a Baromvásártérre: a város hat kerületében Belsőlegelőn, telepeken, kertekben, Pallagon, Ebesen, Szepesen, Macson és az összes erdősegekben levő összes lovakat.

Figyelmezteti a városi tanács a lótulajdonosokat, hogy lovaikat pontosan 7 órára vezetessék elő, mert ellenőriztetni fognak és az elő nem vezetett lovak térítés nélkül lesznek elrekvirálva és a lótulajdonos 10,000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtatik.

— **Megnövekedett az európai távirati forgalom.** A svájci távirati iroda jelenti Zürichből, hogy a Svájcban Ausztriába, Magyarországra, Cseh-Szlovákiába, Jugoszláviába és Lengyelországba való távirati forgalom annyira megnövekedett, hogy a rendelkezésre álló vezetékek már nem elégségesek. Közöséges táviratoknál 48 óras, sürgőseknél 30 óras késések elkerülhetetlenek. A Nagybritanniával, Franciaországgal, Belgium-

mal, Spanyolországgal és Portugáliával való forgalomban ugyanilyenek a viszonyok.

— **Sportmulatság a Bikában.** A Debreceni Nyomdász Sport Club serpentinrel, confectionnel, szépségversennyel, amerikaiházasággal és wanstep-versennyel egybekötött reggeli tartó táncmulatságot rendez szept. 13-án, szombaton este 8 órai kezdettel az Arany Bika disztermében. A zenét Kiss Béla jóhírű zenekara szolgáltatja. Belépti-díj 10 korona, előre válthatók az összes helybéli nyomdáknál.

— **Kína ajándéka Verdunnek.** A kínai köztársaság elnöke a kínai béke delegáció útján, Poincarénak 50 ezer frankot ajánlott fel a Verdunban lerombolt iskolák felépítési költségeihez való hozzájárulás címén.

— **Zsebtolvajok.** Ma reggel 9 órakor a Rákóczi utcai piacon tetten érték Bárdi Angyelt cigányasszonyt, amint a tolongásban Nagy Sándorné zsebéből 425 koronát tartalmazó ridiküljét kilopta. Bárdi Angyelt a rendőrségre kísérték föl, ahol az etetőmetti folyosón egy óvatlan pillanában elillant, leszaladt a földszintre és az utcára igyekezett. A rendőrségi épület kapujában azonban sikerült elcsipni. Kihallgatása után, a lopást természetesen tagadta, a rendőrség őrizetbe vette. — Huve Kálmán váradszőlősi lakos a vármegyháza előtt állongó tömegben egy másután két zsebtolvajlást követett el. Tukacs Sándor feldebről lakos zsebéből kilopott egy vaskos imakönyvet, mert azt hitte, pénz van benne; Gewirtz Sámuel borsai lakostól pedig a pénztárcáját csente el. A tömegben valaki megfogta Huve manipulációját, amikor azután Huve a tömegben áttörve, eltávozott, figyelmeztetett egy rendőrt, aki a Piac-utca Huvét el is fogta. A tolvaj addigra az imakönyvet zsebében, mert nem találta benne semmit, a Piac-utca 58. számú ház kapuja alá hajította be; a pénztárcát megtalálták nála, benne voltak Gewirtz írásai, a pénz azonban már eltunt. Huve a lopásokat tagadta. A rendőrség őrizetbe vette.

— **Szőlő-kosár eladó.** 3000 db 5 kg-os és 2000 db 10 kg-os fehér vesszőkosár fedéllel előnyös áron eladó. Értekezhetni Hofer Sándor, Ferenc József-ut 58. sz. a.

— **Werner-Divatház, a Bikáépületben.** Sajátkészítményű fehérneműek, Mérték utáni rendelések gyorsan és pontosan készülnek. Gallérok minden számban rakítáron.

Szenzációs könyv új

2-ik kiadásban:

Hanus Heinz Ewers
ALRAUNE

egy különös teremtés története.
Ára 28 kor. és 10% felár.

Kapható:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében,
Piac-utca 34.

— Brüll és Kollin fogmütermét áthelyezte Piac-u. 72. szám alá, Deák Ferenc- és Piac-utca sarok.

— **Harisnyakötő gummi,** cucli-gumi, légpárna, jégtömlő, melltartó, has- és csipőszorító kapható Vitárinsnál, Piac-u. 16.

— **Legnagyobb szücsáru tisztelem** Piac-utca 4. szám alá helyeztem. Végh Gyula.

— **Krausz Dániel és fivére** fogtechnikai üzemét f. hó 1-ével újból megkezdte Kossuth-utca 25. alatt.

— **Alföldi Károly** tánciskolájában az őszi tanfolyam szept. 10-én kezdődik. Beiratások Péterfia-u. 2.

— **Könyvtárakat** és egyes műveket állandóan legmagasabb áron vásárol A'czél Henrik antiquáriuma. Első Takarékpályában. — Kívánatra házhoz megyek megtekinteni.

Mindenkinek saját érdeke
ruhász üzletét
Feldheim Testvérek
(Király-utca 4.) posztóruhásüzletében
beszerezni,
ahol állandóan választékos raktár
férfi, női ruha, costum szövetek
angol és női ruhásalmékban.

SZINHAZ.

MŰSOR:

Vigszínház:

Szerdán: Csárdáskirályné, operett, Horváth Nusi felléptével. Csütörtökön: Médi, operett.
Pénteken: Stambul Rózsája, operett.
Szombaton: Délután: Tavaszi ünnepek, színmű, bemutató. Este: Tavaszi ünnep, színmű.
Vasárnap: Délután: Stambul rózsája, operett. Este: Tavaszi ünnep.

Csokonai színház:

Megnyitó előadás.

13-án, szombaton: Mágna Miska, operett, Horváth Nusi fellépte.

14-én, vasárnap: Délután: Névtelen asszony, színmű. Este: Sárga csikó, népszínmű.

A színházi iroda hírei.

Kintornás család. Ma a Vig-színházban a kintornás család népszínmű kerül színre, melynek hétfői előadása teljes sikert aratott. A kiváló népszínmű előreláthatólag hosszabb ideig marad műsoron. — Médi operett csütörtökön kerül színre. A címszerepet Honthy Hanna játssza. — Tavaszi ünnep. Szombaton kerül bemutatásra Biró Lajos dráma újdonsága, a Tavaszi ünnep. Az érdekesítő cselekményű darabban a főszerepeket Gazdy Aranka, Lázár Hilda, Bihar Ákos, Váradi Lajos és Nagy Jenő játsszák. A bemutató szombaton délután mérsékelt helyárok és este rendezvényekkel kerül színre.

SPORT.

Hétfői football-eredmény. DMTK—DNySC 4:0 (2:0). A DMTK fölényben volt. A goalokat Szotyori Nagy, Kun és Kerekes lötték. Biró Rothman Arnold volt. A mérkőzést a KASE pályán játszották le.

Birkozás. A DKASE birkózószakosztálya felkéri tagjait, hogy ma este 6 órakor a Dréher-nagytermében a trüningen pontosan jelenjenek meg.

DTE—DEAC 2:1 (1:1)
Szép számú lelkes közönség gyönyörködött a két csapat játékában. Győzött a jobbik csapat, de nem abban az arányban, amennyivel jobb volt. Ez pedig annak tudható be, hogy a DTE belső csatárai a goal előtt bizonytalanok voltak. Egyszer 25—30 méterről löttek, máskor a 16 os vonalról lövés helyett szélre adták a labdát. A DTE már a játék 4-ik percében goalt ér el és a folytonos támadás dacára a DEAC szép sarokrugással kiegyenlít. A 2-ik goal a határozott fölény dacára csak a 2-ik félidő végén esik.

A DEAC lelkesen játszott. A háttédek közül Törő (DNySC) volt a jobb. A fedezetsorban Gombos (DTE) fíradhatatlanul dolgozott. A csatársorban a támadásokat az Ökrös—Fodor (DKASE) szárny vezette. Pongrácz bíró több tévedésen alapuló off-side ítéletével akasztotta meg a DTE támadásait.

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

A »Debreceni Független Újság« f. hó 9-iki számában olvassom, hogy a városi tanács »Pezsgő készlet eltitkolásának következménye« gyanánt engem megbüntetett, még pedig úgy látom, hogy a büntetés kiszabásánál a pénz vásárló erejének csekély voltára is kellő figyelemmel volt.

A meghallgatásom, tehát tárgyalás nélkül ekként elintézett ügy tényállását legyen szabad a következőkben ismertetnem:

Üzletem 1918 augusztus 16-án vett a pozsonyi Palugyai-cégtől több láda bort á 9.— korona és néhány láda pezsgőt á 20.— korona üvegenkénti vételárban helyt Pozsony. Ebből az áruból eladtam 1919. évi március 12-én több áruval együtt Kahan Mór huszti cégnek 2 láda bort á 12 koronáért, amely azonban a vasúti szállítás lehetetlen volta miatt még mindig raktáramban volt.

1919 augusztus 26-án eladtam a »Nagyerdei fürdő-vendéglő vállalatnak« a fenti Kahan féle 120 üveg Palugyai-bort á 12.50 korona és 50 üveg szomorodni bort á 13.— korona. A Palugyai-féle borok kiszolgáltatásánál a raktárnok kiadta a Kahan-cégnek el nem szállított 2 láda bort, a melyért, mint mondtam, a vevő üvegenként 12.50 koronát fizetett.

A múlt hónap 21-én voltak nálam a fogyasztási hivatal kiküldöttjei és fölvették a pezsgő-állományt, mely tudtommal 20 üvegből állott és raktáram szorgos megtekintése után többet nem is találtak. Majd f. hó 1-én jelentkeztek nálam ugyanezen urak és felhívtak, hogy mutassam meg a pezsgő-adóivet. Ezt megvettem, mire azon kérdést intézték hozzám, hogy a bejelentett 20 üvegen kívül nem volt-e még pezsgő? Én azt válaszoltam: »nem volt« és a raktár és üzlet legszorgosabb átkutatása után megállapították, hogy egy üveg pezsgő sincs készletben. Ez után közölték velem, hogy én eladtam egy hely-

E rovat alatt közlötökért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

beli egyéneknek 50 üveg be nem jelentett pezsgőt. Ezt én természetesen megtagadtam. Majd szó szót érve megtudtam, hogy a Nagyerdei Fürdő—Vendéglő vállalat az, akinek én 50 üveg pezsgőt eladtam. A kiküldötteket meggyőztem az eredeti számlák felmutatásával, hogy a vállalat mit vett tőlem és milyen árban, hogy én pezsgőt el nem adtam és adhattam, mert a Kahántól visszaradt két láda bor volt eladás tárgya, amit a Kahan-féle számlák és számlakönyvi adatok előtárásával is igazoltam. Világos volt a kiküldöttek előtt, hogy itt a raktárnok egy régi tévedéséből egy láda Palugyai-bor helyett Palugyai-pezsgő került még márciusban a Kahan, most pedig ugyanaz a Fürdő-vállalat küldeményébe, — a magam súlyos károsodására.

Megbotránkoztam afelett, hogy a Fürdővállalat, ha már pezsgő vásárlásról beszélt, csak ötven üveget vallott be, holott a láda pezsgő 60 üveget tartalmaz s így a raktárnok régi tévedését nemcsak az áru faja, de mennyisége tekintetében is a maga jogtalan előnyére használja ki.

Ezt a tényállást igazoltam, melyre vonatkozólag a kiküldöttek minden adatomat megvizsgálták, a figyelmembe ajánlották, hogy azokat teljes igazságom érdekében őrizzem meg.

A tekintetes Tanács, mint elsőfoku kihágási bíróság azonban nem volt kíváncsi semmire, hanem ítélte. Nem teszem kritika tárgyává az ítélet kétféle felfogását az eladó és a vevő személyét illetőleg, az magáért eléggé kiabál, csak annak a megállapítására szoritkozom, hogy egy évvel ezelőtt üvegenként 20 koronáért vett pezsgőt nem igen adhat el a legnagyobb altruista sem ma 12 kor. 50 fillérért és ha ez megtörtént, ugy csak egy magyarázat lehetséges: az, amit a tények igazolnak, hogy t. i. én és személyzetem a láda felcsereléséről, annak pezsgő tartalmáról tudomással nem bírhatunk.

A meghurcoltatás méltatlan volta nem újság előttem, jönnek idők, amidőn elfogulatlanul fognak ítélni a most történtek fölött.

Ullmann Salamon.

Létoriére örgróf.

— Regény. — (56)

Írtá: SUE JENŐ.

Létoriére ezután felolvasta az egész szatirát és változatosság kedvéért oly finom, csipős, erőteljes kifejezést adott jól csengő hangjának, hogy Sphex doktor lelkesedéssel kiáltott fel:

— Semmisen kerüli el figyelmezt! Nem elégszik meg felületesen a szavakkal, hanem kutatja, fűrkészi azokat és kikémléli titkos értelmüket. Fiatalember, fiatalember, — tette hozzá Sphex fölemelkedve helyéről — meg kell önt dicsérnem, mert így olvasni éppen annyi, mint fordítani, így fordítani annyi, mint összeolvasni az eredeti szellemével, ez pedig csaknem egészen annyi, mint a szerző egyéniségét kicserélni a saját egyéniségével. De kijelentem önnek, hogy az az ember, aki olyan szerencsés és olyan mély műveltségű, hogy

Persiuszal hasonlítható össze, épp akkora tekintélyben áll előtttem, mint maga Persius; én a hasonlóság tüneményét a rokonság, az értelmi ujjaszülés bizonyos nemének tartom. Kezet tehát, fiatalember, ha nem volna köztünk akkora korkülönbség, azt mondanám, hogy szellemi testvérek, egy atyának gyermekei vagyunk!

Oly hevesen és akkora lelkesedéssel beszélt Sphex doktor, hogy Létoriére bámulva nézett rá, mintha attól félné, hogy csatlódott s a birodalmi udvari tanácsos helyett örjögő emberre talált volna.

A tudós nem így magyarázta a hallgatást és így szólt az örgrófhöz:

— Igazán úgy teszek, mint egy vén bolond; testvéremnek nevezem önt s még csak nem is gondolok arra, hogy megkérdézzem, melyik latin tudóshoz van szerencsém.

— Nevem Létoriére, uram —

mondá az örgróf, miközben meghajolt.

— Létoriére? — kiáltá Sphex, hirtelen fölegyenesedve. — Nem rokona véletlenül egy hasonló nevű örgrófnak?

— Én vagyok Létoriére örgróf, uram.

— Ön az P... Ön az P... Ön az P... — mondá a doktor háromszor is ismételve. — Hiszen az lehetetlen! Létoriére örgrófról azt beszélnek, hogy olyan tudatlan, mint a potyka és olyan könyelmű mint a lepke; csak ostobaságokat beszél és egyetlen latin szót sem ért és nem ismer más persiait, mint a szönyegét — tette hozzá a tanácsos és látszott rajta, hogy meg van elégedve szójátékával.

— Fájdalommal állapítom meg, hogy megrágalmaztak ön előtt — mondá az örgróf.

— Valóban Létoriére örgróf ön? — kérdé bámulva Sphex.

— Bizonyítani tudom — felelt az örgróf.

— És egy pör miatt van itt? Feleljen uram és ne ámitson tovább.

— Uram — mondá az örgróf, mintha sértve érezné magát a tanácsos tolokodása által.

— Bocsánat, uram, de azért vagyok olyan jól értesülve az ügyéről, mert rokonaim vannak a birodalmi udvari tanácsban és mindent tudok, ami ott történik.

— Igen, uram, fájdalom, egy pör miatt vagyok itt — mondá Létoriére felsóhajtva.

— De, ifju barátom, — viszonozá a tanácsos — kénytelen vagyok megmondani, hogy ön mintha nagyon gondatlan lenne a dolgaiban. Ön verseket ereszt a szélnek, igaz, csodás verseket, de — köztünk legyen mondva — mégsem ezek az eszközök, amelyekkel megnyerheti perét. Hígyje el, fiatalember, ha vak is az igazság, de nem süket és ezer eszköz van, hogy megnyerje bírát.

(Közl. Öb.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Megnyílt!
GÁRDOS JÓZSEF
 modern könyv-, zenemű-
 és papírkereskedése
Egyház-tér 19.
 Ref. püspöki bérpalota.
 Szépirodalmi könyvuj-
 donságok. Levélpapír
 különbözőlegességek. Irodalmi
 berendezések, iskolai
 könyvek. Író-, rajz- és
 festőszerek.
**Pontos és figyelmes
 kiszolgálás!**

Hamza és Zákány
 fuvarozási vállalat.
 Iroda: Kossuth-utca 39.
 Láng-szanaszatórium, földszint.
 Elvállal mindennemű
 teherfuvarozást ol-
 csón és pontosan hely-
 -ben és vidékre. :-:

Tüzifa,
 elsőrendű száraz bükk hasáb-
 fa ölenként, főlölenként azon-
 nal házhoz szállítva meg-
 rendelhető
Fülöp Á. Adolf
 tűzifanagykereskedőné.
 Iroda: Csokonai utca 5.
 Telep: Csokonai utca 7.

Csemegeszőllő
 naponta érkezik. Nagyban
 és kicsinyben kapható
Darvas Miksa és Társa
 csemegesztésében,
 Piac-utca 34., a főposta mellett.

Farkas és Goldberger,
 a Gyémánt Géza és Társa
 " oég volt beltaggal, "
 tisztelettel értesítik a
 n. é. közönséget, hogy
Hunyadi-utca 19. szám
 alatt egy ujonnan be-
 rendezett
**fűszer-, festék- és
 gyarmatárú-üzletet**
 nyitottak.

Riz Abadie
 cigarettapapír
 legkiválóbb minő-
 ségben nagyban és
 kicsinyben kapható
Hegedüs és Sándor
 Irodalmi és nyomdai rész-
 vényiársaság papírnagykeres-
 kedésében, Piac-utca 34. sz.

Csodaszép cipők
 készülnek legpontosabban a
DREGÁN-cipőszalonban,
 Király-utca 5.

Cozmetikai Intézetemben
 fiatalos, csodaszép úde arcot
 nyerhet. 10 nap alatt eltávolítok
 mindenféle teinhibát u. m. szep-
 lőt, májfoltot, mitesszert, pattanást,
 szemölcsöt, ránc-, likacsos- és petyhüdt-
 bőrt, orr- és arcvörösséget. Hajszála-
 kat arc, mell és karról legrovidebb idő
 alatt villannyal végleg kiirtom. Továbbá
 eszját készítményű krémek, poudert, haj-
 szókító, kebelkrém, bajeltávolító szer.
 Arcmasszage jutányos bérletben kapható.
Debrecen, Széchenyi-u. 16.

A közönség figyelmébe.
 Mielőtt cipőszükségletét besze-
 rezné, forduljon bizalommal
Weidner utódához,
 ahol saját készítményű gyer-
 mekcipők minden számban,
 ugyszintén női és férfi cipők
 állandóan kaphatók
Batthyányi-utca 5. sz.

A megszállott területek katonai pa-
 rancsnoksága és hadtápparancsnokság
 gazdasági osztálya.
Árverési hirdetés.
 Mivel a folyó évi augusztus hó
 20-án megtartott árverésen komoly
 ajánlattevők nem jelenkeztek: köz-
 tudomásra hozatik, hogy folyó évi
 szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor
 új árveréssel eladatik a parancsnok-
 ság épületében. Debrecen, Széchenyi-
 utca 9 szám 21-es számú szobában,
 az egész ócska vas menniőség, kü-
 lönböző munkafé, régi szánkák, má-
 hávivők, teljes barakkberendezések
 ablaküveggel, amely anyagok a kö-
 vetkező raktárban vannak:
 a) a téglagyári raktárban: a volt
 Materialsammelstalle raktárban ócs-
 ka vaslédák és hordokidatok, teljes
 barakkberendezések;
 b) a csavargyár raktárban. Poste
 Garte, Gyár-utca 1. szám alatt: fa-
 málhavivők, kocsiakerekek, kűllök és
 kűllök készítéséhez alkalmas faanyag,
 barakkberendezések;
 c) a Margit-fürdő mellett levő rak-
 tárban, Ferenc József-utca 30. szám:
 faszánkák, faanyag, fatönkök és bu-
 torzat elkészítéséhez alkalmas desz-
 kák;
 d) a vagongyár melletti raktár-
 ban, a volt felszerelési raktárban
 málhavivők és teljes barakkberen-
 dezések;
 e) a Bőszörményi-utcában levő rak-
 tárban, a löversenyter mellett: ba-
 rakkberendezések ablaküveggel és
 Deconville sínek.
Árverési feltételek.
 1. Az árverés vagy az összes rak-
 tárakban levő anyagokra egy tétel-
 ben, vagy az egyes raktárakra kü-
 lönt-külön lesz megtartva.
 Az ajánlatok az összes anyagokra
 és raktárakra külön-külön is elfogad-
 tatnak.
 2. Az árverésben résztvevők kell,
 hogy a zárt ajánlattal együtt az aján-
 lott összeg 30 száza ékát készpénzben
 is lefizessék és azon esetben, ha az
 ajánlat el lesz fogadva, az összeg
 többi részét két napon belül, ellen-
 kező esetben a lefizetett vádium el-
 vész és új árverés lesz tartva.
 3. Azoknak, akiknek véglegesen
 odaítéltetik az árverésben eladott
 anyagok, ezen anyagok feletti tulaj-
 donjogot bizonyító okmányok
 adatnak ki, nyugtázva egyszersmind
 a vételárát.
 Hadtápparancsnok és kormányzó
 tábornok:
Michnescu.
 A gazdasági osztály főnöke:
 Intendant Colonel: Amuzlescu.
 Vezérkari főnök:
 Colonel: Allmanescu.

POSTA

Ervedőli válasza: sürgős levele van
 »Kettesben kellemes-től.
 Pletal ember fiatal asszony bizalmas
 ismeretségét keresi. Leveleket »meg-
 értés» jellegre jelezni kérem a ki-
 adóba.
 24 éves jó neve-ésű leány pár ezer
 korona hosománval férjhez menne
 jobb iparshoz. Leveleket »Boldog
 jövő» jellegre kiadóhivatalba kér.
 Egy fiatal özvegy, ki jó jövedelmező
 foglalkozással bír, házasság céljából
 megismerkedne jobb iparossal. Csak
 teljes címre válaszolok. Cím »60 sz.«
 jellegre a kiadóba.

VETEL

Vessék ér adók al mindenféle fűszert,
 aranyat, ezüstöt és drága követet.
 Krámer József, József kir. herceg-
 utca 8.
 Egy nagy National cassa megvételre
 kerestetik Gyémánt Géza és Társa
 cégnél. Piac-u. 58.
 Üres boxkendősés bádogdobozokat és
 füveket minden árban vesz Bartos-
 bazar, Csapó-u. 11.
 Szépirodalmi könyveket, jó állapotban
 levőket vessék. Cím a kiadóhiva-
 talban.
 Ócska elmet, díomesöveket, tömitéseket
 bármily mennyiségben vessünk. Cím
 a kiadóban.

ELADAS

Fűszer és csemegearú jutányosan kap-
 hatók Vetésy fűszerüzletében, Beth-
 len-utca 36.
 Eladó házhelyek: 2-300 négyzetgöl te-
 rületek a Gyermekekmenhely mellett.
 Mester utca végén, Csigekeleti-utca
 és Balmazújvárosi-utca fronttal. Ér-
 tekezhetni Gazdák Bankjánál Kos-
 suth-u. 17.
 Zongora jó karban levő, első rendű
 gyártmány eladó. Cím a kiadóhiva-
 talba adandó.
 Eladó Piac melletti ház 2 nagy uri
 lakással, egyik beültölközött Beivárosi
 Takaréknál Piac-u. 51.
 Egy dupla 180-as felszerelt ablak el-
 adó Kölcsey-utca 18. sz. alatt.
 Legjobb fajdinnyét jutányos árban kap-
 hat Csapó-utca 11., az udvarban.
 Egy pár 29-es sárga bagaria egész
 cipő eladó. Honvéd-u. 55.
 Vadonat új sötétkék női bárszonykább,
 hossza, eladó. Libakert, Viola u. 22.
 Egy jóhangu iskolahegedű eladó. Dara-
 bos-utca 14.
 Egy nagy vaskályha eladó. Csillag-utca
 59. sz.

Kittasó szentföld, hét és fél hold, köz-
 vetlen a város mellett, szabad kéz-
 ből eladó. Cím a kiadóhivatalban.
 Eladó töltekabát jókarban lévő, használt
 ószi felöltő és egyéb apróságok 8-10
 éves kisleány részére Bika-bérbáz,
 II. em. 2. ajtó, d. u. 3-5 közt.
 Nyest-baz, teljesen új, mérsékelt áron
 eladó. Értekezhetni délben 12 és 2
 óra között, Miklós utca 22.
 Egy szép nagy eszerőkályha eladó. Meg-
 tekinthető Piac-utca 49. 2. ik udvar
 az emeleti irodában.
 Egy női töltekabát eladó Kölcsey-u. 18.
 szám alatt.
 Eladó boroshordók, vaskályhák, egy
 nagy rollós kirakat ablak, két 8-8
 rekeszes nyulketrec Nyomatató-u. 7.
 Fim gyermekruhák eladók. Bika bérbáz
 II. emelet 2. szám. Olcsó árak. A
 ruhák újak.
 Papírszárva jó erős, nagyobb meonvi-
 ségben olcsón eladó. Cím a kiadóban.

KERESLET

Bürokrata szobát keresek főtéren, vagy
 főtéren közeli utcában, külön bejá-
 rattal, lehetőleg előszobával. Cím a
 kiadóhivatalban.
 Irodalmi gyakorlatlalt bíró kisasszonyt ke-
 resünk mielőbbi belépésre. Szemé-
 lyes bemutatkozás saját kezűleg meg-
 írt folyamodvánnyal délelőt 11-12
 óra között. Schuschitzky János és
 Társa szénagykereskedés Debrecen,
 Szent Anna utca 7. szám.

Tanuló és kiutó fiu felvétetik Deutsch
 Albert és fia, Piac Hatvan-utca sarok.
 Podráss részére püsspau és három-
 osztályos szőrmadrac eladó Glatt-
 stein kárpitosnál, Hatvan-utca 1.
 Püspöki palota.
 Nagas jutalmat adnék annak, ki egy
 fiatal házaspár részére megfelelő
 2 szoba-konvhis lakást ajánlana. —
 Cím a kiadóban.
 Egy mindenre leány jó fizetéssel fel-
 vétetik e hó 15 dikére Péterfia-u.
 11. sz. keresztéptület.
 Simonvi-utl, lehetőleg 2 szobás kertl
 lakást ki adna hérbé csupán a téli
 hónapokra. Ajánlatot »Október-
 március» jellegre a kiadóba kérek.

VEGYES

Román nyelvre mindenféle kérvénye-
 ket írok és fordítok egész nap.
 Haimovits, Szentanna 58.
 Villamos szakba vágó legkomplikáltabb
 munkát készít és javít Földvári
 electrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55.
 Román-magyar nyelven kérvényeket ké-
 szítek. Schwarz, Széchenyi-utca 31.
 Elcsesélném Péterfián lévő 3 szobából
 mellékhelyiségekkel álló udvari laká-
 somat ugyanígyennel bárhol. Cím a
 kiadóban.
 Román nyelvre írok és fordítok bármily-
 féle kérvényeket Ogonovskiy, Kossuth-
 utca 11. sz., Dr. Ballay-iroda.

Csemege- és fűszerárú
 üzletünket
 megnyitottuk, melyben a legjobb
 minőségű kül- és belföldi külön-
 legességek állnak a t. vevőközön-
 ség rendelkezésére.
 Szives pártfogásukat kérve
Csernyi József és Társa
Piac-utca 6. sz.

Figyelem!
Kalapokat
 saját műhelyemben új
 modellek után 8 nap
 :-: alatt készítek :-:
Kohn Helén
 kalap-szalon,
 Piac-utca 79. sz.

Anatole France
 3 újabb könyve:
 Servien csodavárasai . . . 12.—
 Nyársforgató Jakab meséi 12.—
 Egy színész története . . . 5.—
 10 % felár.
 Kapható:
HEGEDÜS és SÁNDOR
 irodalmi és nyomdai részvény-
 társaság könyvkereskedésében
Piac-utca 34.

Feladás szerkesztő:
DR. HEGEDÜS LORÁNT
 Kiadó:
HEGEDÜS és SÁNDOR
 Irodalmi és nyomdai részv.-társ.
 Cenzurái és Sublocotenentül Horvá